

Posudek vedoucí na diplomovou práci Lucie Jandíkové

Genderová analýza animovaného filmu *Zootropolis: Město zvířat*

Lucie Jandíková pro svou diplomovou práci zvolila feministickými teoriemi informovaný rozbor animovaného filmu *Zootropolis*, přičemž analytickými nástroji jí jsou gender v intersekcí s druhovou příslušností zpodobňovaných zvířat na straně jedné a kritické kategorie 1) prostředí (venkov vs. město), 2) druhového chování (predátor vs. kořist), 3) oděvu vs. nahoty, 4) genderovanosti antropomorfních těl ve smyslu feminity vs. maskulinity a konečně 5) tělesná velikost a proporce postav (drobný vs. velký) na straně druhé.

Diplomový projekt uchopuje animovaný film jako text a uplatňuje na něj metodu tzv. close reading na výše zmíněné kategorie. Lucie Jandíková své nuancované pozorné čtení filmu dále opírá o teoretické koncepty performativity genderu dle Butler, hegemonní maskulinity dle Connel, symbolické anihilace dle Tuchman a vše výstižně rámuje přístupy Bergera a Luckmanna k sociální konstrukci reality. Genderový rozbor animace a antropomorfizace zvířat pak opírá o práce Paula Wellse a velmi výstižně využívá při svých interpretacích žánrů bajky a alegorie, které prostřednictvím zvířecích postav budují metafory lidského jednání a nasvěcují pokryteckost jedinců či celospolečenská selhání a nerovnosti. Tento komplexní teoreticko-metodologický rámec považuji za vhodně zvolený. Diplomantce umožňuje podat vskutku plastickou a nuancovanou analýzu jak konání, motivací a narativních determinací jednotlivých postav, tak zároveň rozkrýt strukturální nerovnosti zakódované do výše zmíněných pěti kategorií ve fikčním univerzu filmu, které se ale implicitně vyslovují též k institucionálním a strukturálním problémům současné západní společnosti.

Mám za to, že Lucie Jandíková přináší velmi přesvědčivou, kritickou a analytickou perspektivu, navíc si ve svých interpretacích všimá kontradikcí a nejasností v ději, například v momentě, kdy se jako stěžejní „plot twist“ ukáže být argumentace esencialistickými (genetickými dispozicemi), ačkoliv se do té doby zdá, že film velmi dobře reflektuje limity i příležitosti kulturně konstruovaných norem. Tento narativní zvrát vlastně vypovídá mnohé o tom, jak ne/lze esencialismus vyvázat z konstrukce příběhu jako takového a současně vyjevuje, jak na esencialismu vybudované stereotypy neztrácejí na síle ani ve fikčním světě, který usiluje takřka o utopistickou představu rovnosti a meritokracie. Diplomantka se k tomuto tématu opakovaně vyslovuje.

Jakkoliv se Lucii Jandíkové příkladně daří provazovat teoretické koncepty s analýzou, což velmi oceňuji, nelze se ke konci diplomové práce zbavit dojmu, že text není zcela „dotazený“

či dořečený, neboť končí trochu náhle. Je pravda, že diplomantka si v samém závěru před termínem odevzdání nerozvrhla čas zrovna zdařile, svou daň si zcela jistě vybrala a i vyčerpanost ze státních zkoušek, které odevzdání o dva týdny předcházely. Tento lapsus je v závěru textu patrný i v tom, že závěrečná analýza se již méně opírá o teoretické zdroje a absentuje v ní frekventovanější odkazování. Lucie Jandíková svůj projekt pravidelně konzultovala a veškerá analytická zjištění v práci jsou toliko její. Byť práce místy stylisticky zaškobrtne a je v ní pár překlepů, je sepsána čtivě a napínavě, autorka dokáže udržet čtenářskou pozornost a text se po celou dobu dynamicky vyvíjí a argumentační linie je jasná a přehledně formulovaná. Jako vedoucí práce bych na tomto místě též chtěla ocenit autorčino nasazení i osobní angažovanost a kreativitu a možná až sebemrškačskou preciznost, které chtěla docílit (až do posledního dne). Lucie Jandíková napříč diplomovou prací, demonstruje svůj analytický talent a schopnost komplexního uvažování a v tomto ohledu plní nároky kladené na magisterské diplomové práce beze zbytku. K dokonalosti chybí práci závěrečné řemeslné a argumentační dokráčení a propojení/zhodnocení všech analyzovaných rovin.

Diplomovou práci **doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit známkou na škále mezi výborně a velmi dobře**. Schopnost rozebrat vybraný animovaný film za pomoci definovaných kategorií a teoreticko-metodologických východisek zvládá Lucie Jandíková na výbornou. Velmi dobré je pak řemeslné zvládnutí práce a argumentační ukvapenost v posledních cca 10 stranách práce, které mě nutí k návrhu na snížené hodnocení.

Mgr. et Mgr. Tereza Jiroutová Kynčlová, Ph.D.

V Praze, 17. července 2025